

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ไทยเป็นประเทศที่มีการส่งออกข้าวปริมาณมากเป็นอันดับต้นๆ ของโลกแต่เกษตรกรของไทยยังขาดการพัฒนาปรับปรุงขั้นตอนการปลูกข้าวให้ได้ผลผลิตในปริมาณมากต่อไร่หรือยังขาดการพัฒนาในการเพิ่มมูลค่าของข้าวให้มีราคาสูงเพิ่มขึ้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเกษตรกรของไทยยังคงมีฐานะยากจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากข้าวก็เป็นหนึ่งที่เป็นแนวทางในการเพิ่มมูลค่าของข้าวให้สูงยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ข้าวนั้นมีเพียงเล็กน้อย ดังสถิติการส่งออกในปี พ.ศ. 2541 ไทยส่งออกข้าวรวม 6,540,235 ตัน แต่ส่งออกผลิตภัณฑ์ข้าวเพียง 117,117 ตัน คิดเป็น 1.8% ของปริมาณส่งออกข้าวเป็นหลักและนำรายได้เข้าประเทศ 2,630 ล้านบาท หรือเป็น 3.0% ของมูลค่าข้าวส่งออก (ส่งออกข้าวรวมมีมูลค่า 86,805 ล้านบาท) ผลิตภัณฑ์ข้าวส่งออกได้แก่ แป้งข้าวเจ้า แป้งข้าวเหนียว แป้งข้าวอื่น ๆ และผลิตภัณฑ์เส้น เช่น เส้นหมี่และก๋วยเตี๋ยว แม้ว่าปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่จะมีเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับการส่งออกข้าว แต่เมื่อคำนวณเป็นราคาต่อตันพบว่าผลิตภัณฑ์ข้าวมีราคาสูงกว่าข้าวอย่างเด่นชัด โดยมีราคา 22,460 บาท/ตัน ในขณะที่ราคาข้าวมี 13,270 บาท/ตัน แม้ในกลุ่มข้าวคุณภาพดีก็ยังคงมีราคาต่ำกว่าราคาผลิตภัณฑ์ ดังนั้นหากสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวให้กว้างขวางยิ่งขึ้นย่อมเป็นการเพิ่มมูลค่าของข้าวให้สูงขึ้น และหากผลิตภัณฑ์เหล่านี้ได้รับการส่งเสริมเพื่อการส่งออก ย่อมจะช่วยในการนำเงินตราต่างประเทศ

จากโครงการข้าว 1 ไร่ 1 แสน เป็นโครงการที่ต้องการให้เกษตรกรที่มีที่ดิน 1 ไร่ สามารถที่จะมีรายได้ถึงหนึ่งแสนบาท เพื่อเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (ตำแหน่งในขณะนั้น) จึงเล็งเห็นความสำคัญ เนื่องจากข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทยและต้องการสนองนโยบายของรัฐบาล จึงมีความประสงค์ให้ทางมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศดังกล่าวด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดการศึกษาชนิดและปริมาณของโปรตีนและส่วนประกอบของกรดอะมิโนชนิดต่างๆในข้าวไทยจำนวน 9 สายพันธุ์เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ทำให้ผู้บริโภคทราบถึงปริมาณโปรตีน และชนิดของกรดอะมิโนในข้าวชนิดต่างๆ นั้นและใช้เป็นข้อมูลโภชนาการที่สำคัญในการติดฉลากของบรรจุภัณฑ์เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ข้าวชนิดนั้นๆ

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาชนิดและปริมาณของโปรตีนและส่วนประกอบของกรดอะมิโนชนิดต่างๆในข้าวไทยจำนวน 9 สายพันธุ์
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบชนิดและปริมาณของกรดอะมิโนที่มีในข้าวทั้ง 9 สายพันธุ์
3. เพื่อศึกษาโปรตีนชนิดใหม่ในข้าวทั้ง 9 สายพันธุ์โดยเทียบจากฐานข้อมูลที่มีอยู่

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวอย่างในงานวิจัยนี้เป็นข้าวในโครงการ “1 ไร่ 1 แสน” 9 สายพันธุ์ คือ ข้าวสังข์หยด ข้าวหอมนิล ข้าวเหนียวดำ ข้าวหอมมะลิ 105 ข้าวหอมอุบล ข้าวสินเหล็ก ข้าวหอมมะลิแดง ข้าวเจ้าแตก และข้าวหอมกัญญาจากจังหวัดอุบลราชธานี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบชนิดและปริมาณของโปรตีนและส่วนประกอบของกรดอะมิโนชนิดต่างๆ ในข้าวไทยจำนวน 9 สายพันธุ์
2. นำปริมาณโปรตีนและชนิดของกรดอะมิโนในข้าวชนิดต่างๆ เป็นข้อมูลโภชนาการที่สำคัญในการติดตามของบรรจุกภัณฑ์เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ข้าวชนิดนั้นๆ